

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΤΕΤΑΡΤΗ 14 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2005
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)**

Α΄. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κωνσταντίνος Καβάφης (1863-1933)

Καισαρίων

Ἐν μέρει γιά νά ἐξακριβώσω μιά ἐποχή,
ἐν μέρει καί τήν ὥρα νά περάσω,
τήν νύχτα χθές πῆρα μιά συλλογή
ἐπιγραφῶν τῶν Πτολεμαίων νά διαβάσω.

5 Οἱ ἄφθονοι ἔπαινοι κ' ἡ κολακεῖες
εἰς ὄλους μοιάζουν. Ὅλοι εἶναι λαμπροί,
ἔνδοξοι, κραταιοί, ἀγαθοεργοί
κάθ' ἐπιχείρησῖς των σοφοτάτη.

Ἄν πεῖς γιά τές γυναῖκες τῆς γενιᾶς, κι αὐτές,
10 ὅλες ἡ Βερενίκες κ' ἡ Κλεοπάτρες θαυμαστές.

Ὅταν κατόρθωσα τήν ἐποχή νά ἐξακριβώσω
θ' ἄφῖνα τό βιβλίό ἄν μιά μνεῖα μικρή,
κι ἀσήμαντη, τοῦ βασιλέως Καισαρίωνος
δέν εἶλκυε τήν προσοχή μου ἀμέσως ...

15 Ἄ, νά, ἦρθες σύ μέ τήν ἀόριστη
γοητεία σου. Στήν ἱστορία λίγες
γραμμές μονάχα βρίσκονται γιά σένα,
κ' ἔτσι πιό ἐλεύθερα σ' ἔπλασα μέσ στόν νοῦ μου.
Σ' ἔπλασα ὠραῖο κ' αἰσθηματικό.

20 Ἡ τέχνη μου στό πρόσωπό σου δίνει
μιάν ὄνειρώδη συμπαθητική ἔμορφιά.
Και τόσο πλήρως σέ φαντάσθηκα,
πού χθές τήν νύχτα ἀργά, σάν ἔσβυνεν
ἡ λάμπα μου -ἄφῖσα ἐπίτηδες νά σβύνει-

25 ἔθάρεψα πού μπῆκες μέσ στήν κάμαρά μου,
μέ φάνηκε πού ἔμπρός μου στάθηκες ὡς θά ἦσουν
μέσ στήν κατακτημένην Ἀλεξάνδρεια,
χλωμός καί κουρασμένος, ἰδεώδης ἐν τῇ λύπη σου,
ἐλπίζοντας ἀκόμη νά σέ σπλαχνισθοῦν

30 οἱ φαῦλοι -πού ψιθύριζαν τό «Πολυκαισαρίη».

(1918)

Β'. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ο Κ. Καβάφης στο ποίημα «**Καισαρίων**» στρέφει την προσοχή του σε μια συγκεκριμένη ιστορική εποχή. Να δώσετε το χαρακτήρα της εποχής αυτής (Μονάδες 6), καθώς και τρία παραδείγματα από το ποίημα που δικαιολογούν αυτόν τον χαρακτηρισμό (Μονάδες 9).

Μονάδες 15

2. Το ποίημα αναπτύσσεται σε τρεις στροφές. Να σχολιάσετε το ύφος του ποιητή στην τρίτη στροφή (στ. 15-30).

Μονάδες 20

3. Να εντοπίσετε τα χαρακτηριστικά της γλώσσας και της στιχουργικής στην πρώτη στροφή του ποιήματος (στ. 1-10) και να σχολιάσετε τη λειτουργία τους.

Μονάδες 20

4. «μέ φάνηκε πού ἔμπρός μου στάθηκες ὡς θά ἦσουν
μέσ στήν κατακτημένην Ἀλεξάνδρεια,
χλωμός καί κουρασμένος, ἰδεώδης ἐν τῇ λύπη σου,
ἐλπίζοντας ἀκόμη νά σέ σπλαχνισθοῦν
οἱ φαῦλοι -πού ψιθύριζαν τό «Πολυκαισαρίη».

Να σχολιάσετε τους παραπάνω στίχους του ποιήματος (στ. 26-30) σε δύο παραγράφους (130-150 λέξεις).

Μονάδες 25

5. Το ακόλουθο ποίημα «**Ζωγραφισμένα**» του Κ. Καβάφη είναι ένα ποίημα για την ποίηση, όπως και το ποίημα «**Καισαρίων**».

Τι αποκαλύπτει για την Ποιητική Τέχνη του ο Κ. Καβάφης στο κάθε ποίημα;

Τὴν ἐργασία μου τὴν προσέχω καὶ τὴν ἀγαπῶ.
Μὰ τῆς συνθέσεως μ' ἀποθαρρύνει σήμερα ἡ βραδύτης.

Ἦ μέρα μ' ἐπηρέασε. Ἦ μορφὴ τῆς
ὄλο καὶ σκοτεινιάζει. Ὅλο φυσᾶ καὶ βρέχει.

Πιότερο ἐπιθυμῶ νὰ δῶ παρὰ νὰ πῶ. 5

Στὴ ζωγραφιὰν αὐτὴ κυττάζω τώρα
ἓνα ὠραῖο ἀγόρι ποὺ σιμὰ στὴ βρύσι
ἐπλάγιασεν, ἀφοῦ θ' ἀπέκαμε νὰ τρέχει.

Τί ὠραῖο παιδί' τί θεῖο μεσημέρι τό ἔχει
παρμένο πιά γιὰ νὰ τὸ ἀποκοιμίσει. – 10

Κάθομαι καὶ κυττάζω ἔτσι πολλὴν ὥρα.

Καὶ μὲς στὴν τέχνη πάλι, ξεκουράζομαι ἀπ' τὴν δούλεψή της.

Κ. Π. Καβάφη, *Τα Ποιήματα (1897-1918)*,
Αθήνα 1991: εκδ. Ἴκαρος.

Μονάδες 20

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Δε θα μεταφέρετε στο τετράδιο τα κείμενα και τις παρατηρήσεις.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο επάνω μέρος των φωτοτυπιών αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τη φωτοτυπία.
3. Να απαντήσετε σε όλα τα ζητούμενα.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοτυπιών.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ